

پیدایش تفکر بریلوی و فعالیت‌های فرهنگی آن در پنجاب (پاکستان) طی سال‌های ۱۹۴۷ تا ۲۰۱۵ میلادی

دکتر قیصر عباس جعفری^۱

چکیده

در اواخر قرن نوزدهم و اوائل قرن بیستم، احمد رضاخان بریلوی (۱۹۲۱م) مکتب جدیدی به نام بریلوی را در تقابل با مدرسه دیوبند «در هند» تأسیس کرد. این مکتب آمیزه تسنن و تصوف بوده که وجه اخیر در آن نمایان‌تر است. هدف اصلی این نوشتار آشنایی با چگونگی پیدایش تفکر بریلویه و فعالیت‌های فرهنگی‌شان طی سال‌های ۱۹۴۷ تا ۲۰۱۵م، است و اینکه تأثیر آن بر جامعه اسلامی پنجاب چه بود؟ در این مقاله با استفاده از روش «توصیفی-تحلیلی» و منابع دست اول، تلاش شده است تا سایه روشنی از زمینه‌های تاریخی فعالیت‌های فرهنگی بریلوی‌ها ترسیم شود. چنین فرض می‌شود که این مکتب فعالیت‌های فرهنگی را به گونه‌ای در پنجاب انجام داده که در نتیجه آن توانسته است نفوذ قابل توجهی در جامعه پنجاب داشته و این روند تاکنون تداوم یافته است. نتایج این مطالعه نشان داد که مساجد، مدرسه‌های دینی و عتبه‌های صوفیان در این راه فعالیت‌هایی بیشتر داشته‌اند.

واژگان کلیدی: بریلوی، احمد رضاخان، هند، فعالیت‌های فرهنگی، پنجاب پاکستان

^۱. دکترای رشته تاریخ اسلام، دانشگاه تهران، استادیار دانشگاه دفاع ملی (National Defence University) اسلام آباد (پاکستان):